İlmin Önemi
Gönderen Kadir Hatipoglu - Eylül 07 2022 04:00:00

Allah Teâlâ Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyuruyor:
اِقْرَاْ
بِاسْمِ
رَبِّكَ
الَّذى
خَلَقَ ,
خَلَقَ
الْاِنْسَان&#16
14; مِنْ عَلَقٍ ,
اِقْرَاْ
وَرَبُّكَ
الْاَكْرَمُ&nbs
p; اَلَّذى
عَلَّمَ
بِالْقَلَمِ ,
عَلَّمَ
الْاِنْسَان&#16
14; مَالَمْ
يَعْلَمْ   &n
bsp;   "Yaratan Rabbinin adıyla oku. O, insanı bir aşılanmış yumurtadan yarattı. Oku, insana bilmediklerini belleten, kalemle (yazmayı) öğreten Rabbin, en büyük kerem sahibidir." (Alâk, 1-5.)   Bu ayetler, Kur'an-ı Kerim'in ilk nazil olan ayetleridir. Peygamberimiz Hira mağarasında iken nazil olmuşlardır.   Peygamberimiz, kendisine peygamberlik verilmeden önce Mekke'de bulunan Nur dağındaki Hira mağarasına gider, orada günlerce kalırdı. Buraya giderken azığını da beraberinde götürürdü. Azığı bitince eve döner, azık alır ve tekrar mağaraya giderdi.
       Peygamberimiz bu mağaraya yalnızlıktan hoşlandığı için giderdi. Mağaradaki sessizlik, onun düşünmesine yardımcı olurdu.
       Peygamberimiz burada hem kendi varlığı hakkında hem de her çeşit değer ölçülerini yitirmiş olan sosyal yönden çok kötü durumda bulunan o günkü toplumun, bu durumdan nasıl kurtulacağı hakkında düşünürdü.
       İşte bir gün Peygamberimiz Hira mağarasında düşünceye daldığı sırada Cebrail aleyhis-selâm adındaki melek gelerek kendisine bu ayetleri getirmiş ve peygamber olarak görevlendirilmiş olduğunu müjdelemişti.(Buhari, Kitabu Bed'il-Halk, 1; Müslim, İman, 73.)
       İbn Kesir Tefsirinde bu âyetlerle ilgili olarak şöyle diyor: "Kur'an-ı Kerim'den ilk nazil olan bu mübarek âyetlerdir. Bunlar, Allah'ın biz kullarına ilk rahmeti ve ihsan ettiği ilk nimetidir."(Tefsir İbni Kesîr, c.4, s.528.)
       Evet, bu âyetler "Oku" ile başlıyor, Allah'ın biz

kullarına ilk emridir bu.   Âyet-i Kerîme'de okuma emredilirken neyin okunacağı belirtilmemiştir. Kişinin kendisi, içinde yaşadığı toplum, hatta insanlık için yararlı olacak bütün ilimlerin okunup öğrenilmesi bu emrin kapsamı içindedir.   Ayrıca okumaya başlarken, Allah'ın adını anarak O'ndan yardım dileyerek başlanılması emrediliyor. Besmele, her işimizin başında bir anahtar görevi görür. "Bismillahirrahmanirrahim" demeden, Allah'ın adını anmadan başlanılan herhangi bir işte başarıya erişilemeyeceği Peygamberimiz (s.a.s.) tarafından bildirilmiştir.(Feyzu'l-Kadir, 5/13.) Okuyup öğrenmek gibi önemli bir işe başlarken Allah'ın adını anarak başlamamız özel olarak emrediliyor.   Kalem en etkili öğretim aracıdır: Okur-yazar olmayan bir Peygambere inen ilk âyetlerde okumaktan ve kalemle yazmaktan söz ediliyor., "Rabbin insanoğluna kalemle yazmayı öğretmiştir." deniliyor. Kalem, o gün olduğu gibi bu gün de insan hayatında en etkili öğretim aracıdır.   İLİM ÜSTÜNLÜK GÖSTERMESİDİR Allah Teâlâ Âdem Aleyhi's-Selâm'ı bu özelliği ile meleklere tercih ederek, yeryüzünde halife tayin etmiştir. Konu ile ilgili olarak Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurulur:
وَاِذْ قَالَ
رَبُّكَ
لِلْمَلئِكَ&#15
77;ِ اِنّى
جَاعِلٌ فِى
الْاَرْضِ
خَليفَةً
قَالُوا
اَتَجْعَلُ
فيهَا مَنْ
يُفْسِدُ
فيهَا
وَيَسْفِكُ
الدِّمَاءَ
وَنَحْنُ
نُسَبِّحُ
بِحَمْدِكَ
وَنُقَدِّسُ
لَكَ قَالَ
اِنّى
اَعْلَمُ
مَالَا
تَعْلَمُونَ ,
وَعَلَّمَ
ادَمَ
الْاَسْمَاء&#16
14; كُلَّهَا
ثُمَّ
عَرَضَهُمْ
عَلَى
الْمَلئِكَة&#16

16; فَقَالَ
اَنْبِؤُنى
بِاَسْمَاءِ
هؤُلَاءِ
اِنْ
كُنْتُمْ
صَادِقينَ ,
قَالُوا
سُبْحَانَكَ
لَاعِلْمَ
لَنَا اِلَّا
مَاعَلَّمْت&#16
14;نَا اِنَّكَ
اَنْتَ
الْعَليمُ
الْحَكيمُ   &
nbsp;   &
nbsp;
       "(Ey Muhammed) Şu zamanı hatırla ki, Rabbin meleklere; "Ben yeryüzünde bir halife yaratacağım" demişti. (Melekler): "Orada bozgunculuk yapacak ve kan dökecek birini mi yaratacaksınız? Oysa biz seni överek tesbih ediyor ve seni takdis ediyoruz" dediler. (Rabbin): "Ben sizin bilmediklerinizi bilirim" dedi. Adem'e bütün isimleri öğretti. Sonra onları da meleklere gösterip: "Haydi sözünüzde doğru iseniz bana şunları isimleri ile haber verin." buyurdu. (Melekler): Rabbimiz, seni noksan sıfatlardan tenzih ederiz, bizim senin bize öğrettiğinden başka bir bilgimiz yoktur. Şüphesiz Sen, bilensin, hakimsin." dediler (Allah): "Ey Âdem, bunlara, onları isimleri ile haber ver" buyurdu. Bu emir üzerine Âdem, onlara, isimleri ile onları haber verince, (Allah): "Ben size, göklerin ve yerin gayblarını bilirim, sizin açıkladığınızı da içinizde sakladığınızı da bilirim dememiş miydim?" buyurdu.(Bakara, 30-33.)   Görülüyor ki, Allah Teâlâ Hz. Âdem'i halife olarak yaratmış ve durumu melekleri ile istişare eder gibi onlara bildirmiştir. Onların, yeryüzüne kendilerinin halife olmasını istemeleri üzerine, Hz. Âdem'i bilgilendirmiş ve bu bilgi sayasinde onu halife tayin ettiğini onlara da kabul ettirmiştir. Üstünlükle ilgili diğer bir ayet:
يُؤْتِى
الْحِكْمَةَ
مَنْ يَشَاءُ
وَمَنْ
يُؤْتَ
الْحِكْمَةَ
فَقَدْ
اُوتِىَ
خَيْرًا
كَثيرًا
وَمَا
يَذَّكَّرُ
اِلَّا
اُولُوا

الْاَلْبَابِ

     Çünkü Kur'an-ı Kerim'de: " Allah hikmeti dilediğine verir. Kime hikmet verilmiş ise ona çok hayır verilmiş demektir Ancak akıl sahipleri düşünüp ibret alır.")Bakara, 269. (buyurulmuştur.
      Hikmet: yararlı olan bilgi demektir. İnsanlığa yararlı olan bilgi, ona sahip olan için elbette bir üstünlük vesilesidir. BİLENLERLE BİLMEYENLER EŞİT DEĞİLDİR: ...قُلْ
هَلْ
يَسْتَوِى
الَّذينَ
يَعْلَمُونَ
وَالَّذينَ
لَايَعْلَمُونَ اِنَّمَا
يَتَذَكَّرُ
اُولُواالْاَلْبَابِ

       "(Ey Muhammed) De ki: hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu? Doğrusu ancak akıl sahipleri bunları hakkıyla düşünür."(Zümer, 9.)   İlim nafile ibadetten daha hayırlıdır: Peygamberimiz her vesile ile ilmin üstünlüğüne dikkat çekmiştir. Bir defasında Ebû Zer (r.a.)'a hitaben şöyle buyurmuştur: "Ey Ebû Zer, sabahleyin evinden çıkıp Kur'an'dan bir âyet öğrenmen, senin için yüz rek'at nafile namaz kılmaktan daha hayırlıdır. Yine sabahleyin evinden çıkıp- kendisiyle amel edilsin veya edilmesin- ilimden bir bölüm öğrenmen, senin için bin rek'at nafile namazdan daha hayırlıdır." buyurmuştur.) İbn Mâce, Mukaddime, 16.(Yaşayışına yön vermek ve başkalarına öğretmek için ilim öğrenen kimse Allah yolundadır ve Allah'ın hoşnut olduğu bir işle meşgul demektir.   Kesir İbn Kays (r.a.) anlatıyor: Ben Dımışk (Şam) Camii'nde Ebû'd-Derdâ'nın yanında oturuyordum. Bir adam geldi ve: -Ey Ebû'd-Derdâ, Peygamberimizden rivayet ettiğini duyduğum bir hadis-i şerif için Peygamberimizin şehri olan Medine-i Münevvere'den geldim, dedi. Ebû'd-Derdâ, geliş amacının bu olup olmadığını öğrenmek için ona: -Şam'a bir ticaret için gelmedin mi? Diye sordu. Adam: - Hayır, öyle bir iş için gelmiş değilim, dedi. Ebû'd-Derdâ:
       - Hadis öğrenmekten başka bir iş için de mi gelmedin? Diye sordu. Adam: - Hayır, (rivayet ettiğini duyduğum hadisi senden dinlemekten başka iş için gelmedim, dedi) Bunun üzerine Ebû'd-Derdâ: Ben Allah'ın Peygamberinden işittim şöyle buyurmuştu:
وعن أبي

الدرداء
رَضِيَ
اللّهُ عَنْه
قال: سَمِعْتُ
رَسُولَ
اللّهِ
يَقُولَ: مَنْ
سَلَكَ
طَرِيقاً
يَطْلُبُ
بِهِ عِلْماً
سَلَكَ
اللّهُ بِهِ
طَرِيقاً
مِنْ طُرُقِ
الْجَنَّةِ.
وَإنَّ
المََئِكَةَ
لَتَضَعُ
أجْنِحَتَهَ&#15
75; رِضىً
لِطَالِبِ
الْعِلْمِ،
وَإنَّ
الْعَالِمَ
لَيَسْتَغْف&#16
16;رُ لَهُ مَنْ
فِي
السَّمَواتِ
وَمَنْ في
الارْضِ
وَالْحِيتَا&#16
06;ُ فِي جَوْفِ
المَاءِ،
وَإنَّ
فَضْلَ
الْعَالِمِ
عَلى
الْعَابِدِ
كَفَضْلِ
الْقَمَرِ
لَيْلَةَ
الْبَدْرِ
عَلى سَائِرِ
الْكَوَاكِب&#16
16;، وَإنَّ
الْعُلَمَاء&#16
14; وَرَثَةُ

الانْبِيَاءِ، وَإنَّ
الانْبِيَاءَ لَمْ
يُورِّثُوا
دِينَاراً
وََ
دِرْهَماً
وَلكِنْ
وُرِّثُوا
الْعِلْمَ
فَمَنْ
أخَذَهُ
أخَذَهُ
بِحَظِّ
وَافِر.   "Her kim bir yola girer ve onda ilim isterse, Allah onun için cennete giden bir yolu kolaylaştırır. Melekler ilim öğrenenlere, yaptıklarından hoşlandıkları için, kanatlarını gererler. Göklerde ve yerde olanlar, hatta sudaki balıklar ilim öğrenen kimseye Allah'tan yardım ve bağış dilerler. İlim sahibinin âbid'ten (ibadet edenden) üstünlüğü, ay'ın diğer yıldızlardan üstünlüğü gibidir. Alimler, peygamberlerin varisleridir. Peygamberler ne dinar ne de dirhem miras bırakmadılar, ancak ilim miras bıraktılar. Şu halde o ilmi alan bol nasip almış demektir."(Buhârî, İlm, 10; Ebû Davut, İlm, 1; Tir mizî, İlm, 19; İbn Mâce, Mukaddime, 17. (Hadis-i şeriften şu hususlar öğrenilmektedir: a) İlim öğrenmek için harcanan çaba, Allah yolunda harcanmış bir çabadır ve insanı cennete götürür. Daha açık bir ifade ile ilim yolu cennet yoludur ve ne güzel bir yoldur. Bu yola giren kimseye melekler yardımcı olur. Yalnız melekler değil, yerde ve göktekiler bu öğrenciye dua eder, Allah'ın onu bağışlamasını dilerler. b) Çoğu zaman tartışılan bir soruya da cevap verilmektedir. Soru şu: "İnsan ilimle mi meşgul olmalı, yoksa nafile ibadete mi ağırlık vermeli? Bunlardan hangisi ilim mi nafile ibadet mi Allah'ın rızasını kazanmaya vesile olur? İşte tartışılan bu soruya şu cevap verilmektedir: Alim, ile âbid arasında ay ile yıldızlar arasındaki fark vardır. Çünkü bilgin bilgisi ile çevresini aydınlatır ve içinde yaşadığı topluma hatta bütün insanlara ışık tutar, yol gösterir. Abid ise her ne kadar yaptığı nafile ibadetler övülmeye değer ise de başkalarına bir yararı olmaz. Bakınız Peygamberimiz ne buyuruyor: "Senin yüzünden Allah Teâlâ'nın bir kimseyi hidayete erdirmesi, senin için dünyadan ve dünyada olan her şeyden daha hayırlıdır." (Buhârî, Cihad, 102; Ahmed b. Hanbel, c.5, s.238.) c) Âlimlerin, peygamberlerin varisleri olduğu da müjdelenmektedir. Şüphesiz öyledir. Çünkü peygamberler ilimden başka miras olarak bir şey bırakmamışlardır. Alimler de ilim öğrenme yolunu seçmekle peygamberlerin varisleri olmak gibi bir şerefi kazanmış oluyorlar. PEYGAMBERİN MİRASI İLİMDİR: Peygamberimizin arkadaşlarından Ebû Hureyre (r.a.), hemen hemen peygamberimizden hiç ayrılmayan bir sahabi idi. O, peygamberimizle bulunduğu sürece, ilim öğrenir, peygamberimizin sözlerine dikkat ederek onları ezberlerdi.   Bu sahabi, bir gün Medine'de sokağa çıktı. Halk sokakta dolaşıyordu. Onlara şöyle seslendi:

       -Peygamberimizin mirası bölüşülüyor, siz ise burada vakit geçiriyorsunuz, gidip o mirastan payınızı alsanız ya? Deyince, halk: -Nerede bölüşülüyor? Diye sorarlar. Ebû Hureyre (r.a.):   -Mescidde bölüşülüyor, diye cevap verir. Halk koşarak mescide gider, sonra geri dönerler.   Ebû Hureyre (r.a.) onların geri geldiklerini görünce, sorar: -Ne oldu? Onlar cevap verir: -Biz mescide gittik, ama sizin söylediğiniz gibi orada taksim edilen herhangi bir şey görmedik, derler. Ebû Hureyre tekrar sorar: - Siz mescidde hiç kimse görmediniz mi? Der. Onlar: - Evet, bazı kimseler gördük, bir kısmı namaz kılıyor, bir kısmı Kur'an okuyor, bir kısmı da helâl ve haram gibi konuları tartışıyordu, derler. Bunun üzerine Ebû Hureyre radıyallahu anh:Yazıklar olsun size, işte o, peygamberin mirasıdır, der.(Mecmeu'z-Zevâîd ve Menbeu'l-Fevâîd, c.1, s.123-124. (Hadisi, Taberânî "Ev) Öldükten sonra amel defterleri kapanmayanlar: Ebû Hureyre (r.a.) Peygamberimizin şöyle buyurduğunu nakletmiştir: "Mü'min, ölümünden sonra hayatta iken öğrettiği ve yayınladığı ilimden, geride bıraktığı iyi evlattan, miras olarak bıraktığı mushaftan, yaptırdığı mescidden, yolcular için inşa ettiği misafir evinden, akıttığı sudan, sağlıklı iken malından çıkardığı sadakadan kendisine sevap ulaşır."(İbnMâce,Mukaddime,20.)   İlim alimlerin derecesini yükseltir.Adabı muaşeret kaideleri ilimle öğrenilir: يَا اَيُّهَا الَّذينَ امَنُوا اِذَا قيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِى الْمَجَالِسِ فَافْسَحُوا يَفْسَحِ اللّهُ لَكُمْ وَاِذَا قيلَ انْشُزُوا فَانْشُزُوا يَرْفَعِ اللّهُ الَّذينَ امَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذينَ اُوتُوا الْعِلْمَ

دَرَجَاتٍ
وَاللّهُ
بِمَا
تَعْمَلُونَ
خَبيرٌ
         "Ey inananlar! Toplantılarda size yer açın' denince, yer açın ki, Allah da size genişlik versin. Kalkın' denildiği zaman da hemen kalkın ki, Allah, içinizden inanmış olanları ve kendilerine ilim verilenleri derecelerle yükseltsin. Allah yaptıklarınızdan haberdardır."(Mücadele, 11.)
       Allah Teâlâ Peygamberimize şöyle emrediyor: وَقُلْ
رَبِّ زِدْنى
عِلْمًا

       "(Ey Muhammed) de ki: Rabbim, benim ilmimi artır.(Tâhâ, 114.) İLİM FAYDALI OLMALIDIR:Peygamberin duası: Peygamberimiz de bu emre uyarak: "Allah'ım, bana öğrettiğin ilimden beni yararlandır, yararlı olacak ilmi bana öğret. İlmimi artır. Her hal üzere Allah'a hamd olsun." (İbn Mâce, Mukaddime, 23.) diye dua etmiştir. PEYGAMBERLE ALİM ARASINDAKİ DERECE: "İlim tahsil ederken eceli gelip ölen kimse, kendisi ile peygamberler arasında ancak bir derece, peygamberlik derecesi olduğu halde Allah'a kavuşur."(Mecmeu'z-ZevâîdveMenbeu'l-Fevâîd, c.1, s.123 (Hadisi Taberânî"Evsat"inde rivayet etmiştir)   İlim sahiplerinin diğer insanlara göre derecelerinin bu kadar üstün olmasının sebebi nedir? Denecek olursa, bu sorunun cevabını da Kur'an-ı Kerim'den öğrenelim. Allah Teâlâ buyuruyor: ...اِنَّمَا
يَخْشَى
اللّهَ مِنْ
عِبَادِهِ
الْعُلَمؤُا
...   "Kulları içerisinde ancak alimler (gereğince) Allah'tan korkar."(Fatır, 28.) Çünkü alimler Allah Teâlâ'yı daha iyi tanır ve O'nun peygamberleri aracılığı ile insanlara gönderdiği mesajları daha iyi kavrar. Nitekim Kur'an-ı Kerim'de:
وَتِلْكَ
الْاَمْثَالُ نَضْرِبُهَا
لِلنَّاسِ
وَمَا
يَعْقِلُهَا
اِلَّاالْعَالِمُونَ

              "İşte biz, bu temsilleri insanlar için getiriyoruz, fakat onları ancak bilgi sahibi olanlar düşünüp anlayabilir." (Ankebût, 43.) buyurulmuştur.   Peygamberimizin gıbta edilmeye değer bulduğu iki şey: 1- Allah'ın kendisine mal verip de, o malı Allah yolunda hacamaya muvaffak kıldığı kimse. 2- Diğeri de kendisine hikmet (ilim) verip de, o ilim gereğince hükmetmesini ve başkasına da o ilmi öğretmesini nasip ettiği kimse. Demek ki, insan, öğrendiği ilmin gereğini yapacak ve onu başkalarına da öğretecek, böyle yapan kimseye gıbta edilir. Öğrendiği ile amel etmeyen ve öğretmeyen kaypak toprağa benzer: Öğrendiği ilim ile amel etmeyen ve onu başkalarına da öğretmeyen kimseyi Peygamberimiz (s.a.s.) düz ve kaypak bir toprağa benzetiyor. Üzerine yağan yağmuru emmediği ve üstünde de tutmadığı için, ne kendisi yağan yağmurdan yararlanıyor ne de başkalarına yararlı oluyor.(Buhârî, İlm, 15.)   Okuma yazma, bilgi edinme, edindiği bilgiden yararlanma ve başkalarını da yararlandırma hakkında hadis kitaplarında pek çok rivayetler vardır. Bilgi insana hem dünyada ve hem de ahirette faydalıdır. Bilgisiz yapılan ibadet bile makbul değildir. Bunun için Peygamberimiz (s.a.s.):

 طَلَبُ
الْعِلْمِ
فَرِيضَةٌ
عَلَى
مُسْلِم "İlim öğrenmek her müslümana farzdır."(İbn Mâce, Mukaddime, 17.) buyurmuştur. Çünkü yeterli dinî bilgimiz olmazsa ibadetlerimizi kusursuz yapamayız. Bu da ahirettteki derecemizi etkiler. Yetersiz bilgi sömürülmemize vesile olur(falcı muskacı v.b)   Yeterli ve sağlıklı dini bilgimizin olmaması, hem ibadetlerimizi eksiksiz yapmamamıza hem de bazı kimselerin şahsi çıkarları için bizi kullanmalarına sebep olur. Zaman zaman bunun örnekleri basına yansımakta ve bunları izlemekten rahatsız olmaktayız. Halbuki Peygamberimiz tedavi olmamızı tavsiye ediyor. Bunun için hastalandığımızda doktora baş vurmamız, hastaneye gidip muayene ve tedavi olmamız gerekiyor. Biz bunu yapmaz da bazı kimselere gidip nuska yazdıracak olursak, işte bunlara imkan ve zemin hazırlamış oluruz.   Diğer taraftan kıyamet günü Allah Teâlâ ilim sahiplerine iltifat buyuracaktır. Peygamberimiz şöyle buyurmuştur: "Allah Teâlâ kıyamet günü kulları diriltir. Sonra alimleri ayırır ve onlara şöyle hitap eder:Ey alimler topluluğu, ben ilmi, size azap etmek için vermedim, sizi bağışladım, cennete giriniz.' " (Mecmeu'z-Zevâîd ve Menbeu'l-Fevâîd,
 c.1, s.126 (Hadisi, Taberânî "Kebir"inde rivayet etmiştir.))
       İlk savaşta ilim teşvik edilmiştir:
       Bilindiği üzere, İslâm'da ilk savaş, Bedir savaşıdır. Bu savaşı müslümanlar kazanmıştır. Bu savaşta esirler de alınmıştır. Peygamberimiz arkadaşlarına danıştıktan sonra, esirlerin fidye karşılığında serbest bırakılmalarını emretmiştir. Ancak fidye verecek durumda olmayanlardan her birinin on müslüman çocuğa okuma- yazma öğretmeleri halinde onların da serbest

kalacağını bildirmiştir.(İslâm Tarihi, Asrı Saadet, İstanbul, 1921, c. 1, s. 346) Zeyd b. Sabit radıyallahu anh, bu şekilde okuma-yazma öğrenenlerdendir.
       Bu olay, Peygamberimizin okuma-yazmaya ne kadar önem verdiğini göstermektedir. Peygamberimizin şu sözü de bunu teyid etmektedir: "Hikmet ve ilim mü'minin yitik malıdır, onu nerede bulursa alır."(Tirmizî, İlm, 19.)   Peygamberimizin bizzat uygulaması ve bu hadisi , ilim öğrenmek için yer, zaman, yaş ve cinsiyetin önemli olmadığını göstermektedir. Feyzu'l-Kadir'de şöyle bir hadisi şerif de vardır: "İlim Çin'de (Çin gibi uzak bir yerde) de olsa alınız."(Feyzu'l-Kadir, c. 1, s. 542.) Dinimiz dini ilimlere önem verdiği kadar müspet ilimlerede önem verir:
       Bugünkü teknolojinin, ilmin ürünü olduğunda şüphe yoktur. Dinimizin ilim tahsil etmeye neden bu kadar önem verdiği daha iyi anlaşılmaktadır. Kur'an-ı Kerim, düşmanlarımıza karşı gücümüzün yettiği kadar kuvvet hazırlamamızı emrediyor. Teknik ilerledikçe kuvvet de değişiyor. Kur'an-ı Kerim indiği zaman savaşlarda etkili olan, kılıç, ok gibi silahlardı. Ama Kur'an bunları hazırlayın demiyor, kuvvet hazırlayın diyor. Kuvvetin ne olduğu Peygamberimize sorulduğunda, O: "Kuvvet atmaktır" buyurmuş ve bunu üç defa tekrarlamıştır. O halde bulunduğumuz asırda en etkili silah hangisi ise onu hazırlamamızın gerektiği bildiriliyor. Bu da ancak bilgi ile mümkündür.
       Atalarımız dini ilimlere olduğu kadar müsbet ilimlere de önem vermişlerdir. Çünkü Kur'an sadece dini ilimleri değil, diğer ilimleri de tavsiye etmiştir. Kur'an-ı Kerim, yer ve gökler ve bunlardaki yaratılış inceliklerinden söz ediyor ve bu konularda düşünmemizi istiyor. Bu konularda düşünmek, ancak diğer ilimlere âşina olmakla mümkündür.
       Öyle ise değerli kardeşlerim, dinimiz ve dünyamız için gerekli olan bilgileri öğrenmeli, bu konuda çocuklarımızı yetiştirmeliyiz. Atalarımız öyle yapmışlardı. Sadece dinî ilimlerde değil, diğer ilimlerde de zamanlarına göre ileri gitmiş; müsbet ilimlerin temellerini atmışlardı. Bizler de onlar gibi dinimizin emir ve tavsiyelerine kulak vererek, yavrularımızın iyi yetişmelerine özen göstermeli bir takım zararlı akımlarla ilgilenmelerine imkan vermemeliyiz. Onlara mal bırakmak yerine, malımızı, onların bilgi sahibi olmaları için harcamalıyız. Bakınız Hz.Ali ne güzel söylüyor: "İlim maldan hayırlıdır. Çünkü malı sen koruyacaksın, halbuki ilim seni korur. İlim hâkim, mal mahkumdur. Mal harcamakla azalır, ilim harcamakla çoğalır."(İhyau Ulûmi'd-Dîn, İstanbul, 1312, c. 1, s.7)
      Peygamberimiz buyuruyor:
       "Ya öğreten, ya öğrenen, ya dinleyen, ya da ilmi seven ol. Fakat beşincisi olma (yani bunların dışında kalma) helâk olursun." (Mecmeu'z-Zevâîd ve Menbeu'l-Fevâid, c. 1, s. 122.)

islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler